

KARL POPPER DEBATNI FORMAT

KRATKI
PREGLED

Hrvatsko debatno društvo
siječanj, 2021.

SADRŽAJ

PRAVILA FORMATA	1
DIJELOVI DEBATNOG SLUČAJA	4
TEZA	4
DEFINICIJA	4
KRITERIJ	4
ARGUMENT	6
ZA ONE KOJI ŽELE ZNATI VIŠE: LOGIČKI TROKUTI	8
ULOGI GOVORNIKA U DEBATI	10
POBIJANJE	13
UNAKRSNO ISPITIVANJE	16
PRIPREMA DEBATNOG SLUČAJA	18
KRATKI DEBATNI POJMOVNIK	20

Sastavilo Vijeće za metodologiju Hrvatskog debatnog društva.

Zahvaljujemo svim recenzenticama.

Na [web stranicama HDD-a](#) moguće je naći niz materijala koji prate rad debatnog kluba kroz školsku godinu i koji su kompatibilni s ovom skriptom.

1. izdanje, siječanj 2021.

KONTAKT:

Hrvatsko debatno društvo, Berislavićeva 16, 10000 Zagreb

www.hdd.hr

hdd@hdd.hr

materijali@hdd.hr

Ilustracije preuzete s pixabay.com

PRAVILA FORMATA

Debata je strukturirana argumentirana rasprava u kojoj **afirmacija** brani (zastupa), a **negacija** osporava (pobija) unaprijed zadanu tezu.

Debata u Karl Popper formatu bavi se relevantnim i često kontroverznim tezama te stavlja naglasak na razvijanje vještina kritičkog razmišljanja i tolerancije za različite točke gledišta. Debatanti surađuju u timovima od tri člana te moraju istražiti i pripremiti obje strane teze (afirmacijsku i negacijsku). Svaka ekipa dobiva priliku izložiti svoje argumente i postaviti pitanja suprotnoj ekipi. Sudac na kraju debate daje konstruktivne povratne informacije na temelju onoga što se dogodilo u debati te komentira logičke pogreške, nedostatne dokaze ili argumente koje su debatanti možda previdjeli.

Karl Popper debata bi trebala:

- biti usredotočena na ono najbitnije u pitanjima o kojima se raspravlja
- raspravljati o vrijednostima
- raspravu smještati u „idealni svijet“
- naglašavati toleranciju za različita gledišta
- stavljeti naglasak na razvoj analitičkih vještina
- poticati sudionike na prepoznavanje vrijednosti timskog rada
- omogućiti učenicima da debatiraju na mnogo različitih teza

Vrlo je važno da je KP tzv. **vrijednosni format**. To znači da su u njegovom fokusu vrijednosti i principi, a ne načini provođenja i tehnički detalji. Drugim riječima, u ovom se formatu pitamo „zašto“, a ne „kako“. Gledamo vrijednosno opravdanje nečega, u „idealnom svijetu“, s pretpostavkom da su svi preduvjeti ostvareni.

Primjerice, ako raspravljamo o tezi „*Treba uvesti školske uniforme*“, ne zanimaju nas provedbeni detalji (npr. tko će to platiti, tko odlučuje o izgledu i nabavi uniformi, kako će se regulirati njihovo (ne)nošenje), već nas zanima koji su razlozi za uvođenje ili neuvođenje školskih uniformi

Debata je timska aktivnost, a svaka ekipa se sastoji od 3 člana.

Afirmacijska i negacijska ekipa imaju jednaku količinu vremena za iznošenje svojih debatnih slučajeva.

Evo kako je vremenski raspoređena debata:

- **prvi govornici** – u obje ekipe svaki ima **6 minuta** za iznošenje govora
- **drugi i treći govornici** – u obje ekipe svaki govornik ima **5 minuta** za iznošenje govora
- **unakrsno ispitivanje** traje **3 minute**
- svaka ekipa ima vrijeme od **8 minuta za razmišljanje**, koje mogu rasporediti kako god žele

Ekipe mogu koristiti vrijeme za razmišljanje prije govora članova svoje ekipe te prije unakrsnog ispitivanja u kojem

TIJEK DEBATE

Govor A1 (6 min)

N3 unakrsno ispituje A1 (3 min)

Govor N1 (6 min)

A3 unakrsno ispituje N1 (3 min)

Govor A2 (5 min)

N1 unakrsno ispituje A2 (3 min)

Govor N2 (5 min)

A1 unakrsno ispituje N2 (3 min)

Govor A3 (5 min)

Govor N3 (5 min)

postavljaju pitanja. Iznimka je A1 govornik koji otvara debatu na poziv suca. Vrijeme za razmišljanje se ne može koristiti tijekom govora ili unakrsnog ispitivanja.

Sudac se brine da se sudionici debate pridržavaju vremenskih ograničenja. Njegova je uloga da tijekom debate govornicima pokazuje koliko im je vremena još preostalo, za to koristeći unaprijed dogovorene znakove.

O pobjedniku debate odlučuju suci. Debatu sudi neparan broj sudaca (najčešće 1 ili 3), a pobjeđuje ekipa koja je dobila više glasova sudaca. Suci odlučuju o pobjedniku isključivo na temelju uspješnosti afirmiranja ili negiranja teze. U KP formatu je sudac tzv. *tabula rasa* (latinski izraz koji označava praznu ploču), što znači da on sudi debatu bez prethodnog vlastitog znanja, odnosno ništa u debati se ne podrazumijeva i sve se sucu mora detaljno i potanko objasniti. Osobna uvjerenja sudaca o tezi ne smiju prilikom suđenja igrati nikakvu ulogu. Suci trebaju usmeno obrazložiti svoju odluku kako bi pomogli ekipama učiti na osnovu svojih vlastitih izvedbi. Evaluacija mora biti neutralna i konstruktivna.

Tijekom debate nisu dopuštene nikakve upadice ili komentari. Debatanti se moraju pristojno ponašati, poštovati protivnike i suzdržavati se od agresivnosti i neprimjerenog jezika.

Istraživanje teze nije dozvoljeno tijekom debate. Jednom kad debata počne, sudionici ne mogu istraživati (npr. na Internetu, elektroničkim ili bilo kojim drugim sredstvima). Napominjemo kako ni vizualna pomagala nisu dozvoljena u debati.

U slučaju *ad hoc* debate za koju debatanti mogu pripremati debatni slučaj ograničeno vrijeme prije same debate (primjerice 60 minuta), istraživanje nije dopušteno niti prilikom pripreme za debatu. Vanjska pomoć za vrijeme debate nije dozvoljena. Vanjske osobe (voditelji kluba, suci, prijatelji, članovi publike itd.) ne smiju ni na koji način pružati informacije debatantima tijekom debate.

STRANE U DEBATI

ZADACI AFIRMACIJSKE EKIPE	ZADACI NEGACIJSKE EKIPE
<ul style="list-style-type: none"> • dokazati tezu • interpretirati tezu – definirati ključne riječi • postaviti i opravdati kriterij • iznijeti argumente koji brane tezu prema definicijama i kriteriju • pobiti argumente negacijske ekipe i braniti svoje od napada 	<ul style="list-style-type: none"> • pobiti (osporiti) tezu • prihvatiti definicije afirmacijske ekipe ili ih odbaciti i ponuditi vlastite • prihvatiti kriterij afirmacije ili ga odbaciti i ponuditi vlastiti • pobiti argumente afirmacijske ekipe • ponuditi argumente za svoju poziciju koji negiraju tezu

DIJELOVI DEBATNOG SLUČAJA

TEZA

Teza je izjavna rečenica koja se može potvrditi (afirmirati) i osporiti (negirati).

Činjenice ne mogu biti teze, primjerice rečenica "Sunce je zvijezda." ne može biti teza zato što ne postoji način za osporiti tu tvrdnju. Tezu debatanti mogu saznati nekoliko tjedana prije debate i tada govorimo o pripremljenoj tezi, a tezu koju debatanti dobiju sat vremena prije debate zovemo *ad hoc* teza (lat. *ad hoc* = „za ovo, za ovu priliku“). Za vrijeme pripreme *ad hoc* teze debatanti se ne smiju koristiti nikakvim izvorima znanja (internet, udžbenici, enciklopedije i sl.) niti tražiti pomoć drugih debatnih timova ili svojih voditelja.

DEFINICIJA

Za pravedno definiranje teze je prvenstveno odgovorna afirmacija.

Definicija je jednoznačno objašnjenje nekog pojma, a u debati definiramo značenje ključnih riječi u tezi i sve one pojmove za koje postoji mogućnost da ih debatanti i sudac ne doživljavaju isto. Osnovne uloge definicije su pojašnjenje značenja, uklanjanje višeznačnosti i uklanjanje neodređenosti. Drugim riječima, definicijama želimo izbjeći nesporazume i objasniti o čemu se u debati govori. Definicija mora biti *točna, poštena i objektivno objašnjena*, a značenje riječi treba određivati razumno, s obzirom na kontekst debate. Prilikom smišljanja definicija treba se koristiti provjerenim izvorima (npr. rječnicima i enciklopedijama), pazeći pritom da konačna definicija bude jasna i razumljiva.

Primjere za dobru definiciju i pogreške pri definiranju možemo vidjeti na pojmu „trokut“. Trokut možemo definirati kao geometrijski lik s tri kuta. Pri definiranju trebamo pripaziti i na **osnovne pogreške u definiranju: netočne definicije**, (npr. Trokut je učenik s tri jedinice), **preširoke definicije** (one koje uključuju i druge pojmove osim onog pojma koji želimo definirati npr. Trokut je geometrijski lik), **preuske definicije** (one koje ne uključuju sve pojmove unutar pojma koji želimo definirati npr. Trokut je geometrijski lik sa tri kuta od 60 stupnjeva) i **cirkularne definicije** (one koje definiraju pojam koristeći isti taj pojam npr. Trokut je trokutasti geometrijski lik).

KRITERIJ

Svaka je debata sukob različitih vrijednosti i principa.

Kriterij je vrijednost koju je pojedina strana procijenila kao najvažniju za debatu i koju zastupa i brani. Na temelju te vrijednosti se procjenjuje zašto se smatra da teza vrijedi, odnosno da je točna.

Kriterij u debati može biti **cilj** ili **mjerilo**.

Ako je **cilj**, kriterij je vrijednost koju ćemo postići ako se teza (ne) prihvati. Primjerice, za tezu "Treba uvesti školske uniforme" kriterij "jednakost" je cilj zato što strana afirmacije tvrdi da će se u slučaju provođenja teze među učenicima u školi postići jednakost.

Ako je **mjerilo**, vrijednost koja je izabrana kao kriterij važnije je, odnosno značajnija, za razmatranje teze. Primjerice, za tezu "Trebalo odabrati bolje plaćeni posao prije nego posao kojeg volimo" kriterij "stabilnost" je mjerilo zato što afirmacija tvrdi da je bolji posao onaj koji vodi do većeg stupnja financijske stabilnosti zaposlene osobe.

Neovisno o tome je li mjerilo ili cilj, *kriterij je uvijek vrijednost*.

Kriterij mora biti:

- **relevantan** – mora biti bitan i važan za tezu o kojoj debatiramo
- **konkretan** – treba konkretno i precizno odrediti vrijednost i znati na što mislimo
- **pozitivno formuliran** – kriterij je uvijek vrijednost koju *želimo postići* pa i afirmacija i negacija moraju imati pozitivne kriterije
- **konkretan** – mora biti
- **jasan**
- **dostižan** – moramo ga moći postići afirmiranjem/negiranjem teze

Kriterij se sastoji od tri dijela:

1. definicija kriterija
2. objašnjenje općenite važnosti vrijednosti
3. objašnjenje važnosti vrijednosti za tezu debate (s time da ovdje treba paziti da ne uđemo u argumentaciju, već pokažemo zašto smo odabrali baš ovaj kriterij za ovu tezu)

PRIMJER KRITERIJA:

Teza: *Trebalo uvesti sigurnosne kamere u škole*

Kriterij: *Sigurnost učenika*

Definicija kriterija	<i>Sigurnost učenika odnosi se na njihovu zaštićenost od fizičkih i psihičkih opasnosti, poput raznih vrsta zlostavljanja, nasilja i bullyinga ili izlaganja drugim opasnim i štetnim radnjama ili pojavama.</i>	Kratko objašnjenje naše vrijednosti, dodatno pojašnjeno s nekoliko primjera kako bi bilo jasnije na što točno mislimo i na što ciljamo.
Zašto je važan općenito?	<i>Sigurnost je općenito važna vrijednost jer nam omogućuje bezbrižno odvijanje života. Sigurnost je bitna ne samo kako bismo spriječili trenutnu povredu, već i kako bismo osigurali da ljudi neometano vode sretan i zadovoljan život.</i>	Ovdje smo objasnili zašto je naša vrijednost nešto za što bismo se općenito trebali zalagati i koja je njena važnost i uloga u našem društvu.
Zašto je važan u ovoj tezi?	<i>Budući da učenici velik (ako ne i najveći) dio svog dana provode u školi, važno je da škole učine sve da ti učenici budu sigurni. Stoga škole uvijek trebaju donositi one odluke koje najviše doprinose sigurnosti učenika.</i>	Ovdje smo objasnili zašto smatramo da je naša vrijednost najbolji kriterij za ovu tezu i zašto bismo upravo prema toj vrijednosti trebali prihvatiti/odbiti tezu.

ARGUMENT

Argument je obrazložena i potkrijepljena tvrdnja kojom se nešto dokazuje. U kontekstu KP debate, argument je odgovor na pitanje "Zašto/kako se afirmiranjem (odnosno negiranjem) teze dolazi do kriterija?"

Argument se sastoji od četiri dijela:

1. **tvrdnja** – izjavna rečenica; glavna ideja argumenta
2. **objašnjenje** – dio argumenta u kojem se on razrađuje na teorijskoj razini; dokazuju se pretpostavke koje stoje iza argumenta detaljnim objašnjavanjem i povezivanjem te se pokazuje važnost argumenta
3. **potkrepa** – istraživanja, statistički podaci, primjeri, itd. koji dokazuju argument i pokazuju da je on zaista istinit i vrijedi u stvarnosti
4. **poveznica** – dio argumenta koji povezuje argument s onim što on dokazuje; argument moramo **povezati i s kriterijem i s tezom**.

Argumentu se može dati ime kako bi se na njega lakše referiralo tijekom debate. Vrlo je važno da argumenti budu povezani s kriterijem. Čak i ako imamo dva odlično razrađena argumenta, oni u debati ne vrijede ako nije jasno izrečeno kako dovode do ostvarenja kriterija.

Prije primjera, pogledajmo još neke stvari koje je važno imati na umu prilikom smišljanja i iznošenja argumenta.

„ZAŠTO?“ LANAC

Tijekom prezentiranja i smišljanja argumenta treba stalno odgovarati na pitanje "zašto?" kako bismo bili sigurni da smo došli do konačnog obrazloženja argumenta i njegove povezanosti s tezom: „Zašto to tvrdim?“, „Zašto je to točno?“, „Zašto je to relevantno?“, „Zašto je to povezano s tezom?“, „Zašto to dokazuje moju tezu?“ itd.

Ovo je posebno važno s obzirom na to da je sudac u KP debati *tabula rasa* i da se ništa samo po sebi ne podrazumijeva, već da sve treba detaljno obrazložiti.

ODABIR PRIMJERA ZA POTKREPU

Primjeri mogu biti razna istraživanja, statistički podaci, reportaže, primjeri iz svijeta itd. Osim njih, za potkrepu nam mogu poslužiti i razne analogije ili usporedbe te oslikavanja, koje ćemo najčešće koristiti u *ad hoc* debatama, kad nemamo prilike istraživati. Treba izbjegavati koristiti primjere iz osobnog života koji se ne mogu provjeriti.

Općenito bi se debatanti trebali ponašati u skladu s intelektualnim poštenjem, odnosno trebali bi citirati argumente i statistike istinito te nikad ne izmišljati izvore ili podatke. Kad debatanti iznose bilo kakve javne informacije, trebaju biti spremni pružiti, na zahtjev suca ili suparničke ekipe, potpune podatke o njihovom izvoru. Ekipe mora imati podatke o materijalu kojeg citiraju dovoljne da druga ekipa i sudac mogu sami pronaći rečene informacije. Uobičajeno je da takve informacije uključuju ime autora (ako postoji), ime i datum izdavanja (i broj stranice, ako je dostupan), ili URL web stranice.

Važno je da svaki primjer povežemo s objašnjenjem argumenta i obrazložiti kako on točno potkrepljuje naš argument. Zato treba pažljivo birati reprezentativne primjere koji uvjerljivo potvrđuju ono o čemu govorimo.

PRIMJER ARGUMENTA:Teza: *Treba uvesti sigurnosne kamere u škole*Kriterij: *Sigurnost učenika*

Ime argumenta	<i>Manje nasilja</i>	Naziv argumenta koji objedinjuje sve što želite dokazati u argumentu.
Tvrdnja	<i>Treba uvesti sigurnosne kamere u škole jer kamere smanjuju stopu nasilja u školama</i>	Jedna rečenica koja jasno i jednostavno objašnjava vaš argument. Ovo nije slogan, nego jasno objašnjenje argumenta.
Objašnjenje	<i>Kamere u školi nam daju trenutni uvid u to što se događa u svim prostorima škole. Zato nastavnici mogu lakše uočiti bilo koji oblik nasilja koji se događa u školama i brže ga spriječiti. Također, broj potencijalnih nasilnika u školi će se smanjiti jer će učenici biti svjesni da ih čitavo vrijeme netko promatra i teže će se odlučiti na bilo kakvo nasilje jer znaju da će biti lakše otkriveni.</i>	Razrada argumenta na teoretskoj razini. Objašnjavanje koje pretpostavke stoje iza argumenta i koja je njegova važnost. Za jednostavan argument dovoljne su dvije tri rečenice, za kompleksnije može i više od toga ali je jako važno držati se jednostavne i jasne strukture. Nakon objašnjenja slušatelji trebaju znati što je taj argument, zašto je taj argument značajan sam po sebi te im sada još treba objasniti primjerom da je on istinit i utemeljen.
Potkrepa	<i>Istraživanja su pokazala da su stope nasilja u raznim školama znatno smanjene u raznim školama koje su uvele video nadzor u svojim prostorima. Primjerice, novine The Daily Telegraph donose nam primjer škole iz Sydneyja u kojoj je nakon uvođenja kamera u školu stopa nasilja pala za 70%. Također, psihološka istraživanja pokazuju kako se prijestupnik puno teže odluči na prijestup ako je svjestan da ga netko promatra i da će sigurno snositi posljedice za svoj prijestup</i>	Primjeri trebaju uvjeriti vašu publiku da je Vaš argument istiniti i primjenjiv u stvarnom svijetu. U tu svrhu koristimo se istraživanjima, primjerima i sl. U slučaju <i>ad hoc</i> teze, kada debatanti ne mogu istraživati i tražiti podatke, dovoljne su analogije ili oslikavanja koji potvrđuju naš argument. Nakon što ste ih u objašnjenju uvjerali da je argument važan, primjerom da je istinit sad još trebate objasniti zašto je argument važan u sklopu ove teze.
Poveznica	<i>Vidimo da su uvođenjem kamera u škole njeni učenici manje izloženi nasilju te su time sigurniji (manja je opasnost od štetnih posljedica nasilja). Time vidimo da kamere u školi doprinose sigurnosti učenika.</i>	Jedna ili dvije rečenice kojom argument koji ste upravo iznijeli povezujete s tezom i s kriterijem.

ZA ONE KOJI ŽELE ZNATI VIŠE: LOGIČKI TROKUTI

Prilikom smišljanja argumenta, treba se obratiti pozornost da je on:

1. **točan** – objašnjenje i primjeri su činjenično točni
2. **važan** – koristi/štete koje argument objašnjava odnose se na dovoljan broj slučajeva i čine dovoljno veliku promjenu
3. **logičan** – argument se temelji na premisi koja je smisljena
4. **relevantan** – argument je povezan s kriterijem i tezom

Evo nekoliko primjera **loše osmišljenih argumenata**:

Teza: *Treba zabraniti zoološke vrtove*

Kriterij: *Životinjska prava*

Argumenti:

1. „Zoološke vrtove treba zabraniti jer u njima čuvari tuku i zlostavljaju životinje“ ≠ točan
2. „Zoološke vrtove treba zabraniti jer su loši za pande“ ≠ važan
3. „Zoološke vrtove treba zabraniti jer se životinje debljaju“ ≠ logičan
4. „Zoološke vrtove treba zabraniti jer timaritelji imaju niske plaće“ ≠ relevantan

Prilikom smišljanja argumenata možemo se koristiti i logičkim trokutima. **Logički trokuti** su obrasci koji nam pomažu u provjeri logičnosti i relevantnosti argumenta. Njima se dva elementa debatnog slučaja povezuju u jednu rečenicu (premisu) iz koje se lako iščita smislenost argumenta.

Postoje 3 logička trokuta:

1. **TAP** = teza – argument – premisa → provjera logičnosti
2. **KAP** = kriterij – argument – premisa → provjera relevantnosti
3. **TKP** = teza – kriterij – premisa → provjera relevantnosti

Premisa = poopćenje argumenta – vrijedi li ideja argumenta u svim slučajevima

Primjeri:

1. TAP

T: Treba zabraniti zoološke vrtove

A: Zoološke vrtove treba zabraniti jer se životinje debljaju (jer im je narušeno zdravlje)

P: Sve što dovodi do debljanja (narušavanja zdravlja) životinja treba zabraniti
- (argument možemo dodatno popraviti dodavanjem uvjeta u premisu npr. nema potrebe/koristi od toga da im se naruši zdravlje)

2. KAP

K: Treba zabraniti zoološke vrtove zbog prava životinja

A: Zoološke vrtove treba zabraniti jer u njima imaju narušeno zdravlje

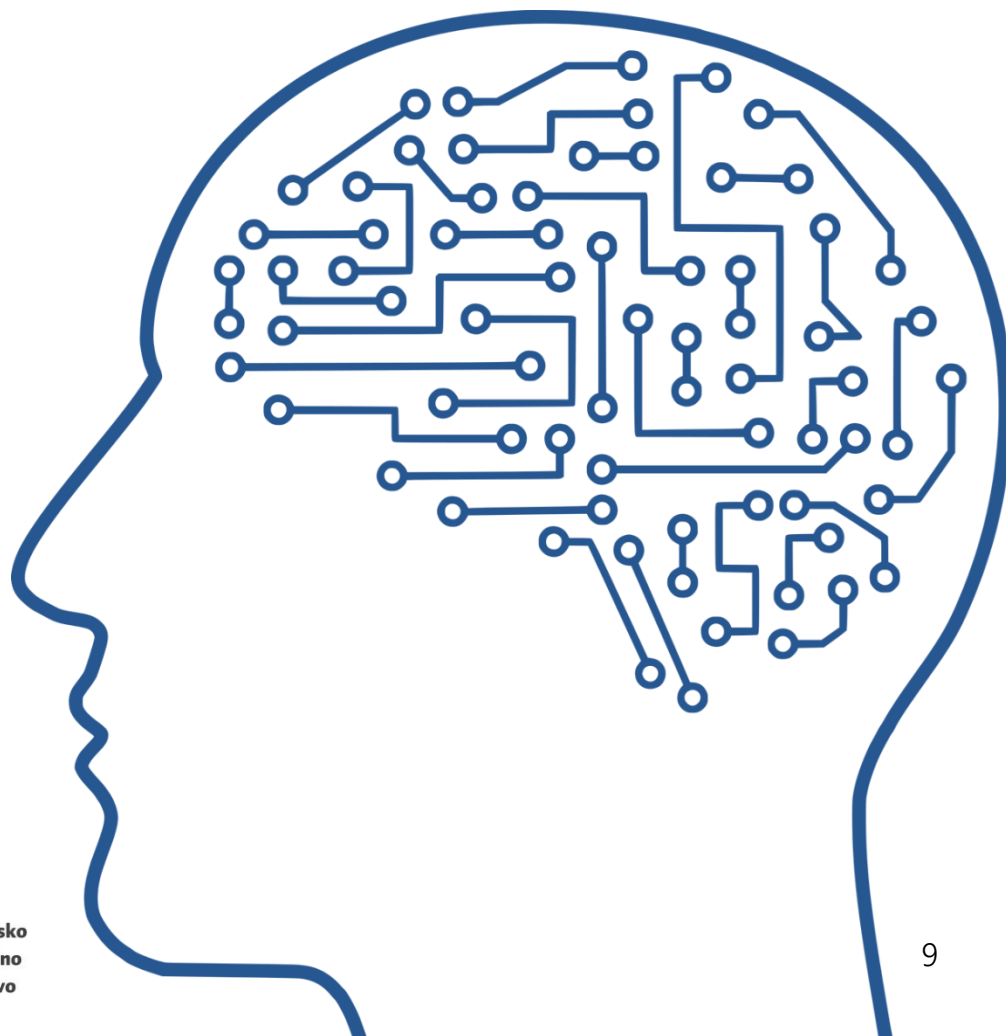
P: Sve što dovodi narušavanja zdravlja životinja nije u skladu sa životinjskim pravima

3. TKP

T: Treba zabraniti zoološke vrtove

K: Zoološke vrtove treba zabraniti zbog prava životinja

P: Sve što narušava prava životinja treba zabraniti

ULOGE GOVORNIKA U DEBATI

Svaki govornik u debati ima specifičnu ulogu. Debatanti mogu mijenjati pozicije između kola natjecanja (tj. u svakoj novoj debati), no ne i za vrijeme trajanja debate.

PRVI AFIRMACIJSKI GOVORNIK (A1)

U ovom govoru, afirmacija treba **ponuditi čitavu argumentaciju** u prilog teze. Iako sljedeći afirmacijski govornici mogu ponavljati argumente i proširivati ih tijekom debate, prvi afirmacijski govornik mora prikazati afirmacijsku argumentacijsku liniju u cijelosti, uključujući sve definicije, kriterij i sve argumente koje ta ekipa smatra potrebnima. Drugim riječima, A1 govornik iznosi debatni slučaj svoje ekipe. Prvog afirmacijskog govornika u unakrsnom ispitivanju ispituje treći govornik negacije, a prvi govornik afirmacije ispituje drugog govornika negacije.

PRVI NEGACIJSKI GOVOR (N1)

Glavna uloga negacijske ekipe je **pobiti (osporiti) afirmacijski debatni slučaj**. Prvi govornik negacije započinje pobijanje afirmacijskog slučaja. Bitno je da kad negacija želi uvesti vlastiti kriterij, sukob kriterija mora napraviti prvi govornik negacije. Negacijski daljnji govornici ne smiju uvoditi nova pobijanja već samo nadograđivati pobijanje (poboljšavati, detaljnije objasniti, uvesti nove primjere itd.) koje je prvi negacijski govornik započeo. Ključno je da negacija bude dosljedna u strategiji. Svi elementi afirmacijskog debatnog slučaja (definicije, kriterij i argumenti) koje prvi govornik negacije ne ospori se smatraju prihvaćenima i ostaju vrijediti u debati (odnosno doprinose pobjedi afirmacije). Osim toga, prvi negacijski govornik mora **iznijeti sve elemente negacijskog debatnog slučaja**: definicije (ako ih afirmacija nije iznijela ili ih negacija želi osporiti), kriterij (ako ga afirmacija nije iznijela ili ga negacija želi osporiti) i argument(e).

Prvog negacijskog govornika u unakrsnom ispitivanju ispituje treći govornik afirmacije, a prvi govornik negacije ispituje drugog govornika afirmacije.

DRUGI AFIRMACIJSKI GOVOR (A2)

Afirmacija u ovom govoru ima dva zadatka. Prvo, mora **obraniti svoj debatni slučaj**, odnosno odgovoriti na negacijska pobijanja (odnosno, negacijske prigovore afirmacijskoj argumentacijskoj liniji). Ako afirmacijski govornik ne odgovori na određene prigovore negacije, to znači da afirmacija na njih pristaje. Drugo, treba **napasti negacijski debatni slučaj**, odnosno iznijeti svoje pobijanje na negacijske argumentacije. Ako govornik ne pobije određenu točku negacijske argumentacijske linije, ona ostaje stajati (odnosno doprinosi pobjedi negacije). Isto tako, treba primijetiti ako je prvi govornik negacije propusti osvrnuti se na neki dio afirmacijskog slučaja. Drugi govornik treba osnažiti vlastite postojeće argumente dodatnim pojašnjavanjem te primjerima.

Drugog afirmacijskog govornika u unakrsnom ispitivanju ispituje prvi govornik negacije, a drugi govornik afirmacije ne ispituje nikoga.

DRUGI NEGACIJSKI GOVOR (N2)

Zadaci ovog govora analogni su zadacima drugog govora afirmacije: prvo, govornik treba **nastaviti napad na afirmacijsku argumentacijsku liniju**, a drugo treba **odgovoriti na afirmacijska pobijanja negacijskog debatnog slučaja**. U ovoj točki debate, negacijski govornik može početi skretati pažnju na točke koje je suprotna ekipa propustila. To znači da će ukazati na dijelove na koje afirmacija nije odgovorila. Smatra se da je na te propuštene točke afirmacija pristala. Drugi govornik treba osnažiti vlastite postojeće argumente dodatnim pojašnjavanjem te primjerima.

Drugog negacijskog govornika u unakrsnom ispitivanju ispituje prvi govornik afirmacije, a drugi govornik negacije ne ispituje nikoga.

TREĆI AFIRMACIJSKI GOVOR (A3)

Treći afirmacijski govornik **ne smije iznositi novi sadržaj**, koji do tad nije iznesen u debati. Dopušteno je iznijeti nove dokaze za postojeće argumente samo ako dolaze kao reakcija na novi sadržaj drugog govornika negacije ili ako je afirmacija nešto bitno saznala u unakrsnom ispitivanju neposredno prije ovog govora. Zadaća trećeg afirmacijskog govornika je **pronaći glavne sukobe u debati**, objasniti zašto su upravo to najbitniji sukobi, analizirati što se tijekom debate dogodilo vezano uz te sukobe, te objasniti kako je njihova ekipa bila bolja u tim sukobima, odnosno kako su sukobi razriješeni u prilog njihovoj strani.

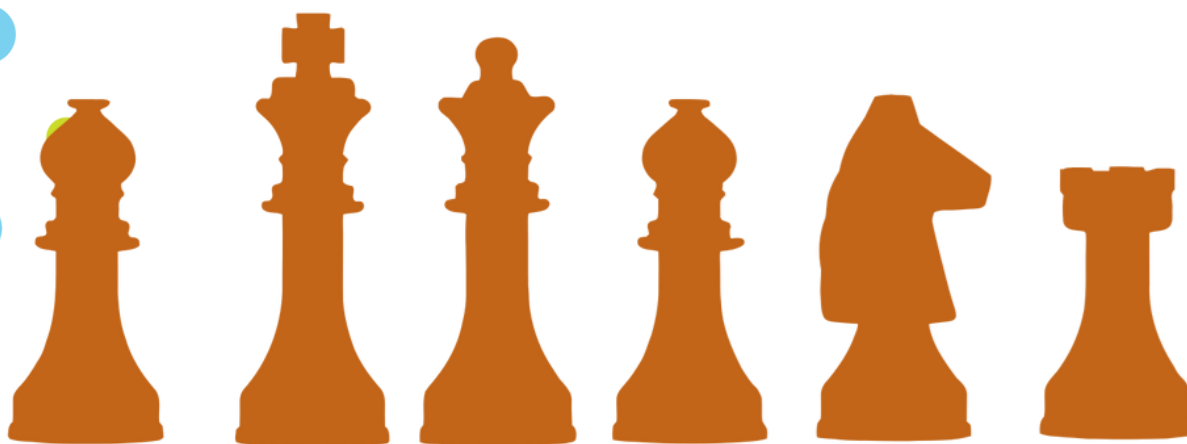
Trećeg afirmacijskog govornika nitko ne ispituje, a on ispituje prvog govornika negacije.

TREĆI NEGACIJSKI GOVOR (N3)

Treći govor negacije je **analogan trećem govoru afirmacije**. Treći negacijski govornik ne smije iznositi novi sadržaj budući da afirmacijska strana nema priliku odgovoriti na njih. On također pronalazi glavne sukobe, objašnjava ih i analizira i pokazuje zašto je njegova ekipa u svakom od tih sukoba bila bolja.

Trećeg negacijskog govornika nitko ne ispituje, a on ispituje prvog govornika afirmacije.

Kako bi mogli čim bolje sudjelovati u debati, **svi debatanti** moraju **pažljivo slušati** govornike i **voditi bilješke** za vrijeme govora. Tipičan način vođenja bilješki je tzv. *flow*, koji napravimo tako da papir podijelimo u 6 stupaca i u svaki zapisujemo najvažnije ideje i dijelove slučaja koje je pojedini govornik iznio. Važno je da se debatanti u bilješkama mogu snaći i da ih koriste u pripremi napada ili obrana.

ULOGE GOVORNIKA U KP DEBATI

A1 (6 minuta)	N1 (6 minuta)	A2 (5 minuta)	N2 (5 minuta)	A3 (5 minuta)	N3 (5 minuta)
<p>Prihvća tezu debate</p> <p>Definira ključne pojmove u debati</p> <p>Iznosi arg. liniju tj. debatni slučaj (case):</p> <p>KRITERIJ – objašnjava</p> <p>ARGUMENTI – objašnjava i povezuje sa kriterijem</p> <p>Zaključuje govor tako što jasno i sažeto iznosi poziciju afirmacijske ekipe.</p>	<p>Iskorištava unakrsno ispitivanje</p> <p>Odbacuje tezu debate</p> <p>Prihvća definicije aff. ekipe ili uvodi nove definicije</p> <p>Prema strategiji negacijske strane, napada sporne točke aff. casea: - prihvaća/pobija kriterij, napada argumente</p> <p>Iznosi svoj case: KRITERIJ i ARGUMENTI</p> <p>U pripremi N1 govora važno je utvrditi strategiju ekipe koju će u dovoljnoj mjeri slijediti svi govornici.</p>	<p>Iskorištava unakrsno ispitivanje</p> <p>Utvrđuje poziciju afirmacije</p> <p>Brani se od napada negacije</p> <p>Osnažuje aff. arg. liniju tako što, slijedeći njezinu strukturu, razrađuje svaki pojedini dio casea: - brani dijelove casea koji su napadnuti u N1 govoru - dodatno potkrepljuje argumente - ukazuje na dijelove case koji nisu napadnuti</p> <p>Napada neg. case: - osvrće se na kriterij i pobija argumente</p>	<p>Iskorištava unakrsno ispitivanje</p> <p>Pojašnjava ključne razlike između aff. i neg. pozicije</p> <p>U slučaju uvođenja nove definicije, dodatno pojašnjava</p> <p>Razrađuje napad na one dijelove aff, casea koji su napadnuti u N1 govoru</p> <p>Odgovara na obrane iznesene u A2 govoru</p> <p>Iznosi dodatne potkrijepe za svoju stranu, za svoje napade, analizira aff. obranu casea</p>	<p>Iskorištava unakrsno ispitivanje</p> <p>Usredotočuje se na presudne aspekte debate</p> <p>Prikazuje sukobe (clashes) u debati i dokazuje da je svaki od njih aff. dobila</p> <p>Prikazuje sukobe (clashes) u debati i dokazuje da je svaki od njih aff. dobila</p> <p>Objašnjava prednosti aff, definicije (samo u slučaju debate o definiciji)</p> <p>Slijedeći strukturu neg. arg. linije procjenjuje ključne napade, upozorava na njihovu važnost u debati i komentira sve bitne momente debate</p> <p>Zaključuje debatu sa afirmacijske strane</p>	<p>Usredotočuje se na presudne aspekte debate</p> <p>Prikazuje sukobe (clashes) u debati i dokazuje da je svaki od njih neg. dobila</p> <p>Objašnjava prednosti neg definicije (samo u slučaju debate o definiciji)</p> <p>Slijedeći strukturu neg. arg. linije procjenjuje ključne napade, upozorava na njihovu važnost u debati i komentira sve bitne momente debate</p> <p>Zaključuje debatu</p>
Ispituje N2 (3 minute)	Ispituje A2 (3 minute)	SAMO ODGOVARA	SAMO ODGOVARA	Ispituje N1 (3 minute)	Ispituje A1 (3 minute)

POBIJANJE

Pobijanje je dio debate u kojem pokazujemo da ono što je iznijela druga strana ne stoji ili da njihova pobijanja našeg slučaja nisu kvalitetna. U KP debati moguće je napadati sve elemente debatnog slučaja: definicije, kriterij i argumente, kao i veze među tim elementima (između kriterija i teze, argumenta i kriterija te argumenta i teze). Pobijati trebaju i afirmacijska i negacijska ekipa.

Prije prvog negacijskog odnosno drugog afirmacijskog govora, članovi ekipe se moraju dogovoriti koje elemente smatraju ključnima za napadanje. Sadržaj koji se ne napadne i napadi na koje se ne odgovori smatraju se prihvaćenima.

POBIJANJE DEFINICIJE

Definicije treba pobijati u slučaju kada je učinjena greška prilikom definiranja: definicija je preuska, preširoka, cirkularna ili netočna. U tom slučaju treba vrlo jasno pokazati zašto su suparnikove definicije neprihvatljive, dati svoje definicije i pokazati zašto su bolje za debatu. Pobijanje definicija mora učiniti prvi negacijski govornik.

Primjeri za tezu "Trebalo se baviti sportom"

Sport je potpuno sigurna tjelesna aktivnost - netočna definicija koja ne ostavlja prostor drugoj strani da raspravlja o problematičnim učincima sporta na tijelo i zdravlje sportaša.

Sport je tjelesna aktivnost kojom se bavimo isključivo radi poboljšanja zdravlja - preuska definicija, ne ostavlja drugoj strani u debati prostor da tvrdi da se sportom ljudi bave i zbog želje za natjecanjem ili zbog zabave. Tako se onemogućava cijeli niz rasprava o potencijalnim posljedicama kompetitivnosti u sportu na sportaše.

Sport je tjelesna aktivnost - preširoka definicija koja stavlja drugu stranu u debati u situaciju gdje mora dokazivati da se ne treba baviti nikakvom tjelesnom aktivnosti, to jest da bi trebalo samo ležati, što nije ravnopravna pozicija u toj debati.

POBIJANJE KRITERIJA

Kriterij se može pobijati na dva načina.

Prvi način je objasniti kako kriterij nije dobra ili prikladna vrijednost. Tada možemo tvrditi da kriterij suprotne strane nije vrijednost kojoj želimo težiti ili da uistinu jest dobra vrijednost, ali nije najbolja vrijednost za ovu tezu. Kada to radimo, važno je objasniti da je kriterij naše strane najbolja vrijednost za tezu i objasniti zašto to tvrdimo. **Sukob kriterija** podrazumijeva njihovo uspoređivanje u kontekstu debate, procjenu zašto je pojedina vrijednost važnija od druge za pojedinca, određenu društvenu skupinu i/ili društvo u cjelini.

Drugi je način da negacijska strana ne napada afirmacijski kriterij, već ga prihvaća te objašnjava da negacijski argumenti bolje/više dovode do te vrijednosti, a afirmacijski ne ili daje svoju interpretaciju te vrijednosti.

Primjeri za tezu "Trebalo se baviti sportom"

Zdravlje - kriterij koji negacijska strana može prihvatiti i dokazivati svojim argumentima kako sport nije aktivnost koja doprinosi zdravlju ili koja na najbolji mogući način doprinosi zdravlju.

Natjecateljski duh - kriterij koji negacija može napasti tvrdeći kako nije dobra vrijednost kojoj trebamo težiti među ljudima.

Sloboda - negacija bi mogla taj kriterij napadati tako da prihvati da je sloboda vrijednost kojoj treba težiti, ali da ovo nije teza koja govori o tome hoćemo li zakonski ograničiti slobodu bavljenja nekim aktivnostima, već o tome jesu li neke aktivnosti takve da se njima treba baviti. Ni potvrđivanje ni osporavanje teze tako ne narušavaju ničiju slobodu, niti omogućuju ičiju slobodu, već se samo bave kojim stvarima se treba ili ne treba baviti.

Kada pobijamo kriterij, **nikad nije dovoljno samo reći da kriterij suprotne strane nije dobar**, nego uvijek treba *objasniti* zašto nije prihvatljiv, iznijeti vlastiti te objasniti zašto je on bolji!

POBIJANJE ARGUMENTA

Prilikom pobijanja argumenata, moguće je pobijati sva četiri dijela argumenta.

Pobijanje tvrdnje se radi ako je argument neistinit.

Objašnjenje se pobija isticanjem nelogičnosti unutar argumenta, ako objašnjenje nije povezano s tvrdnjom, ako se u argumentu pojavljuje više različitih ideja, ako nisu dobro objašnjene uzročno-posljedične veze, itd.

Potkrepa se pobija ako nije povezana s argumentom tj. ne dokazuje ga ili je neistinita.

Poveznice treba napadati ako argumenti nisu povezani s kriterijem ili kriterij i argumenti ne dokazuju tezu.

Primjeri za tezu "Trebalo se baviti sportom" uz kriterij "Zdravlje"

Tvrdnja argumenta: *Bavljenjem sportom se apsorbira mnogo minerala i vitamina* - neistinita tvrdnja na koju negacija mora ukazati i objasniti da apsorpcija minerala i vitamina nema veze s bavljenjem sportom.

Tvrdnja argumenta: *Kroz sport upoznajemo nove ljude* - unatoč tome što je tvrdnja argumenta istinita, upoznavanjem novih ljudi ne postajemo zdraviji tj. argument ne dovodi do kriterija.

Primjer za tezu "Trebalo uvesti građanski odgoj kao obavezan predmet u škole" uz kriterij "Kvalitetnije obrazovanje"

Tvrdnja argumenta: *Građanski odgoj nam omogućava učenje temeljima života u demokratskom društvu* - unatoč tome što je argument točan i može se povezati s kriterijem, ukoliko afirmacijska strana ne objasni zašto je nužno da GO bude baš obavezan predmet, teza nije dokazana.

Primjer za tezu "Trebza zabraniti pušenje"

Zamislino dva negacijska argumenta na ovu tezu:

1. Tvrdnja 1. argumenta: *Pušenje ne šteti zdravlju*
2. Tvrdnja 2. argumenta: *Druge štetne supstance poput alkohola se mogu legalno konzumirati*

Ova dva argumenta su međusobno isključiva tj. kontradiktorna, jer se u prvom tvrdi da pušenje nije štetno, a u drugom implicira da ipak je. U ovakvom slučaju je nužno na ovo svratiti pažnju i objasniti uočenu grešku u protivnikovoj argumentacijskoj liniji.

Sukob argumenata se javlja ako su argumenti afirmacijske i negacijske strane u izravnom sukobu vrijednosti. U tom slučaju treba pobijati argumente protivničke ekipe kroz iznošenje vlastitih argumenata. Nužno je objasniti postojanje sukoba, reći kako i zašto je do njega došlo, a ne samo istaknuti da su argumenti u sukobu pa onda samo pričati o vlastitom!

Prilikom pobijanja, slične argumente protivničke ekipe treba grupirati i zajedno ih napadati.

UNAKRSNO ISPITIVANJE

Unakrsno ispitivanje (eng. *cross examination*) provodi se između govora i tada debatanti imaju priliku postaviti pitanja protivničkom timu koja će im kasnije poslužiti u debati. Debatant koji ispituje treba postavljati pitanja, a ne iznositi govor. Debatant kojeg se ispituje treba odgovarati na ta pitanja, a ne iznositi govor ili postavljati protupitanja.

Ispitivanje protivnika ima nekoliko ključnih funkcija:

- **Razjasniti protivničke argumente, definicije, primjere.** Ako niste dobro pratili tijekom suparnikovog izlaganja, ovo je dobra prilika za ispitati sve što je propušteno
- **Natjerati suparnika da ipak stane uz neku poziciju.** Debatanti uvijek u izlaganju ostavljaju neku mogućnost balansiranja. Na ispitivaču je protivnika navesti na javno "priznavanje" ono što vama ide u prilog.
- **Ukazati na nedostatke u suparnikovo argumentacijskoj liniji.** Jedan od načina da se iskoristi vrijeme predviđeno za unakrsno ispitivanje jest izlaganje, kroz mudro osmišljena pitanja, nedostataka oponentske linije.

Preporučuje se zajedničko ekipno utvrđivanje strategije i smišljanje pitanja prije unakrsnog ispitivanja kako bi se ono maksimalno iskoristilo u debati.

Sadržaj unakrsnog ispitivanja ne može se smatrati dijelom argumentacije sve dok se ne iznese u nekom od sljedećih govora (optimalno u prvom sljedećem nakon ispitivanja) – čak i u slučaju da govornik suparničke strane potvrdi kako je njegova argumentacija manjkava i kriterij lošiji, sudac to ne može uzeti u obzir sve dok se ne iskoristi u govorima. Unatoč tome, sudac može nagraditi debatanta prilikom dodjeljivanja individualnih bodova za izrazito snalažljiva pitanja ili odgovore te ga kazniti za nepridržavanje pravila unakrsnog ispitivanja.

Za vrijeme unakrsnog ispitivanja, ispitivač može primiti od svojih kolega iz ekipe papirić s pitanjima, no osoba koja odgovara ne smije dobiti papirić s odgovorom. Ako je to potrebno, ispitivani se može koristiti svojim bilješkama s debatnim slučajem kako bi odgovorio na pitanje.

SAVJETI ISPITIVAČU

Pitanja trebaju biti konkretna, jasna i tražiti jednoznačan i kratak odgovor. Bolje je postaviti niz pitanja s istim ciljem umjesto jednog dugačkog, jer će se na taj način lakše navesti protivnika na željeni odgovor. Treba izbjegavati osobna pitanja (Što ti misliš...?, Koji je tvoj stav o ...? itd.) i postavljati pitanja o stavu ekipe. Poželjno je iskoristiti vrijeme u potpunosti te spriječiti bespotrebno duge odgovore. Za vrijeme unakrsnog ispitivanja je nužno pristojno se ponašati i poštovati protivnika. Poželjno je imati unaprijed pripremljen niz pitanja kako bi unakrsno ispitivanje bilo što bolje iskorišteno, pazeći pritom da se u svakoj debati dogodi nešto novo i da pitanja treba prilagoditi situaciji. Dobiveni odgovori se trebaju iskoristiti u sljedećem govoru, no ne smije ih se iskriviti u vlastitu korist.

SAVJETI ISPITIVANOM

Na pitanja se uvijek treba odgovoriti pošteno i istinito i ne smije se izbjeći očigledan odgovor. Treba se paziti da ne dođe do nelogičnosti ili kontradikcija između odgovora i debatnog slučaja stoga je nužno dobro vladati vlastitom argumentacijskom linijom. Ne smije se dopustiti iskrivljavanje odgovora od strane protivnika te ako do toga dođe, na to treba reagirati u sljedećem govoru. Za vrijeme unakrsnog ispitivanja je nužno pristojno se ponašati i poštovati protivnika.

Evo dva primjera loše odrađenih unakrsnih ispitivanja (*crosseva*) i jedan primjer dobro odrađenog.

Primjer 1 - postavljanje osobnih pitanja

N3: „Bok! Kako si?“

A1: „*Joj, hvala ti na pitanju. Nisam baš najbolje, umorna sam dosta od natjecanja, ali mislim da je to najviše povezano s tim što me poprilično boli desna noga. Naime, prije 2 mjeseca sam se ozlijedila igrajući košarku na školskom igralištu. Uspjela sam se popiknuti na loptu, jel' možeš to zamisliti? U svakom slučaju, doktorica mi je rekla...*“

Rezultat: Afirmacijska govornica je provela dio vremena za ispitivanje govoreći o osobnim problemima. Ispitivač nikad ne smije postavljati osobna pitanja odnosno pitati o osobnim stavovima, oni nisu važni za negacijsku strategiju.

Primjer 2 - postavljanje nepotrebnih i otvorenih pitanja

N3: „Možeš li mi prepričati vaš case?“

A1: „*Naravno! Naša današnja teza je Državno financiranje profesionalnog sporta je opravdano, a mi ju kao afirmacija podržavamo. Definirali smo pojam financiranje kao..., a profesionalni sport kao... Naš kriterij je podizanje kvalitete građana. Pod tim podrazumijevamo... Prvi argument se zove "Zdravi život", a temelji se na činjenici kako se ulaganjem u sport promovira zdravi život i zato... Drugi argument je "Promocija RH", u njemu govorimo kako je sport izvrstan proizvod koji RH mora reklamirati kako bi reklamirala samu sebe i tako ..."*“

Rezultat: Afirmacijska govornica je 3 minute ponavljala debatni slučaj istim riječima kojima ga je iznijela u svom prethodnom govoru. Negacijski govornik nije imao vremena za postavljanje temelja za napade. U unakrsnom ispitivanju se treba zamoliti za razjašnjenje samo onog dijela slučaja koji nije bio jasan ili zapisan za vrijeme govora.

Primjer 3 – dobro pripremljen i odrađen cross

Teza je *Roditelji bi trebali nadgledati elektroničke uređaje svoje djece* i negacija pokušava dokazati da će afirmiranjem teze djeca manje vjerovati roditeljima i zbog toga biti manje sigurna.

NEGACIJA:

- *"Misliš li da bi djeci vjerojatno bilo neugodno da im mama i tata čitaju dnevnik? Na primjer da znaju tko im se sviđa i slično?"*

- *"Misliš li da bi većina djece bila ljuta da im roditelji pregledavaju ladice u kući?"*

- *"Misliš li da bi većina djece bila iznimno ljuta da otkriju da ih roditelji prate kad se odu naći s prijateljima?"*

- *"Slažeš li se da kad ti je neugodno ili si ljut na nekoga obično ne želiš toliko pričati s tom osobom ili se družiti s njom?"*

- *"Jel' se slažeš da većina djece danas koristi mobitel da se dopisuje s prijateljima, ima na njima fotografije, da se u mobitelu pohranjuje gdje su sve bili?"*

- *"Jesu li djeca u opasnosti samo na internetu ili ih na primjer mogu zlostavljati u školi?"*

- *"Dogodi li se nekad da za to znaju samo oni? Na primjer, tuku ih na igralištu ili parku poslije škole pa to učitelji ne vide."*

- *"Misliš li da je vjerojatnije da djeca kažu roditeljima da su fizički zlostavljani ako im vjeruju i imaju s njima dobar odnos?"*

AFIRMACIJA:

- *"Vjerojatno da."*

- *"Da."*

- *"Da."*

- *"Da."*

- *"Da."*

- *"Mogu ih zlostavljati i u školi."*

- *"Moguće je."*

- *"Da."*

Rezultat: Negacija je u krosu postigla da afirmacija prizna da bi djeca vjerojatno bila ljuta na roditelje i bilo bi im neugodno jer na mobitelu imaju vrlo privatne stvari; da će djeca teže reći roditeljima da im se događa nešto loše kad su ljuta na njih i da mi se loše stvari ne događaju samo na internetu. Na temelju toga, negacija može dokazivati da su djeca manje sigurna kad im roditelji nadziru mobitel.

PRIPREMA DEBATNOG SLUČAJA

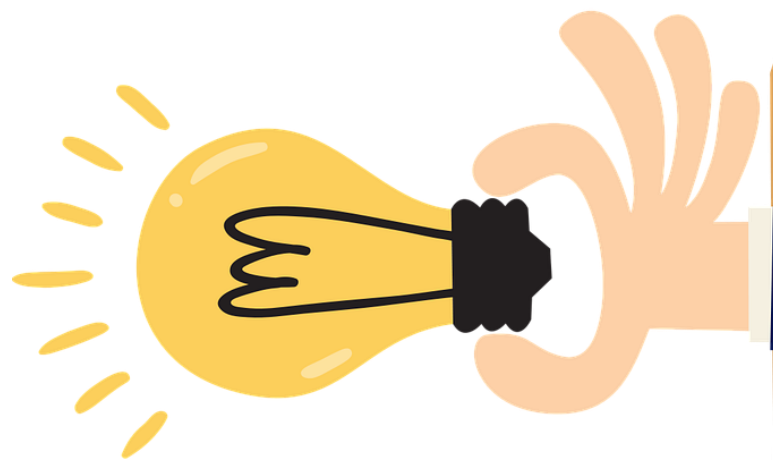
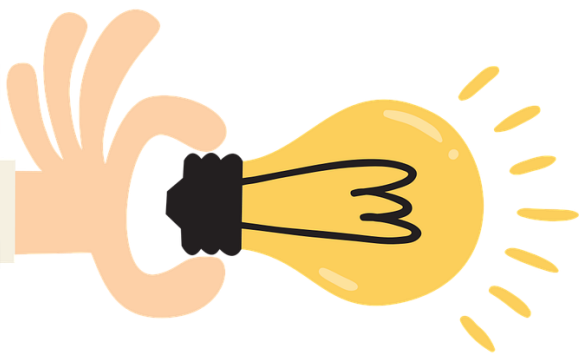
Prilikom pripreme debatnog slučaja, prvo se moraju **definirati ključni pojmovi** iz teze. Nakon toga se može napraviti **oluja mozgova (eng. brainstorming)** zašto bi se teza trebala afirmirati i negirati.

Iz tih ideja je najlakše zaključiti koja je bit problema teze – koje će biti ključno vrijednosno pitanje u debati na koji se treba fokusirati prilikom izrade debatnog slučaja.

Na temelju prvih primjera razloga za afirmiranje odnosno negiranje teze, a imajući na umu ključne vrijednosti koje su prepoznate kao najvažnije za debatu, mogu se definirati kriterij i argumenti. Jako je važno **usmjeriti se na vrijednosna pitanja**, a ne se baviti iznimkama i praktičnim pitanjima.

U pripremi debatnog slučaja nužno je **kvalitetno istražiti** problematiku teze. Materijali koji se mogu koristiti u istraživanju su brojni: udžbenici, novine, razgovor sa stručnjacima u određenom području, pretraživanje mrežnih stranica na internetu, itd.

Prilikom izbora sadržaja koji će se pretraživati, posebice pretraživanje interneta, treba paziti na vjerodostojnost informacija. Uvijek treba provjeriti tko je objavio članak, tko je autor članka, kad je članak objavljen te ima li članak navedene izvore i provjerljive dokaze za svoje tvrdnje. Preporučljivo je koristiti neku informaciju tek kada se potvrdi iz više dostupnih izvora.

KRATKI DEBATNI POJMOVNIK

Na kraju ovog pregleda donosimo kratki debatni pojmovnik. U njemu se nalaze neki od najčešćih debatnih izraza koji su preuzeti ili posuđeni iz engleskog jezika, a koji se često koriste na debatnim aktivnostima. Uz pojmove se nalazi i uobičajeni prijevod na hrvatski (ondje gdje ih je bilo moguće smisljeno prevesti) te kratko objašnjenje značenja pojma.

ad hoc debata (*lat. „za to“, na licu mjesta*) – Vrsta debate u kojoj ekipe saznaju tezu neposredno prije debate te pripremaju debatne slučajeve u ograničenom vremenskom roku (obično 60 min), bez vanjske pomoći.

ballot (*hrv. sudački obrazac*) – List papira na kojem se nalazi sučeva presuda, a uključuje individualne bodove i komentare za svakog govornika, kao i sažeto obrazloženje presude.

benefit (*hrv. pozitivna posljedica, dobit*) – Pozitivna posljedica po određenog dionika do koje će doći afirmiranjem odnosno negiranjem teze.

brainstorming (*hrv. oluja mozgova*) – Zajedničko traženje ideja, njihovo "nabacivanje" i razmjena. U *brainstormingu* vrijedi pravilo – nema loših ideja!

case (*hrv. debatni slučaj*) – Odnosi se na tezu, definicije, kriterij te argumente koje afirmacija odnosno negacija zastupaju u debati.

cross (*hrv. unakrsno ispitivanje*) – Vrijeme u kojem određeni član ekipe ima pravo izravnog postavljanja pitanja protivniku neposredno nakon njegovog govora.

clash (*hrv. sukob*) – Suprotstavljanje sadržaja debatnih slučajeva afirmacije i negacije.

evidence (*hrv. potkrepa*) – Konkretni primjer ili dokaz koji dokazuje istinitost argumenta.

feedback (*hrv. povratna informacija*) – Komentari na izvršavanje zadatka (primjerice održan govor, ili provođenje seminara) čija je svrha popravljavanje određene vještine.

flow – Način vođenja bilješki za vrijeme debate, najčešće u formi 6 stupaca pri čemu svaki stupac predstavlja sadržaj govora pojedinog govornika.

impact (*hrv. utjecaj, posljedice, značaj*) – Analiza promjene u statusa određenog dionika.

impromptu teza – v. *ad hoc debata*

pairing (*hrv. određivanje parova*) – Određivanje i popis parova ekipa koje su protivnici u određenom kolu natjecanja.

prep teza (*hrv. pripremljena teza*) – Teza koja je poznata prije natjecanja te su istraživanje i vanjska pomoć mogući prilikom pripreme debatnih slučajeva.

stakeholder (*hrv. dionik*) – Pojedinaac, grupa ili institucija kojeg se teza tiče ili na kojeg se teza odnosi.

status quo (*hrv. trenutno stanje*) – Postojeće stanje za pojedinca, grupu ili instituciju prije afirmiranja/negiranja teze.

tab – Odnosi se na praćenje ekipnih i individualnih rezultata tijekom natjecanja, kao i uparivanje ekipa za pojedino kolo natjecanja.

timekeeper (*hrv. mjerач vremena*) – Osoba koja unaprijed dogovorenim znakovima pokazuje govornicima koliko minuta govora im je preostalo, te prati korištenje vremena za razmišljanje.